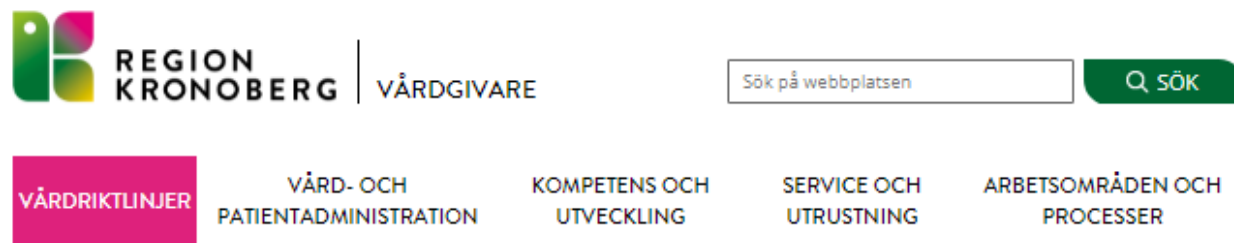

NYHETER FRÅN LÄKEMEDELSKOMMITTÉN

NOVEMBER-DECEMBER 2024

BAKGRUNDSMATERIAL FINNS PÅ VÅRDGIVARWEBBEN

Rekommendation äldre

Vid läkemedelsbehandling av äldre finns många faktorer att ta hänsyn till. Både vad gäller patientens förmåga och funktion, men även läkemedlens egenskaper i form av biverkningsprofil, metabolism och utsöndring.

Sedan flera år har vi i Region Kronoberg valt att hänvisa till gemensamma behandlingsrekommendationer för de mest sjuka och sköra äldre. De har sitt ursprung i Uppsala-Örebroregionen men tas numera fram i samarbete mellan tolv av Sveriges regioner. Region Kronoberg är genom Medicinsk grupp Äldre, delaktig i arbetet med den senaste upplagan.

[Läkemedelsbehandling av de mest sjuka och sköra äldre 2024-2025](#)

[Bakgrundsmaterial \(pdf\)](#)

Beställ tryckta exemplar av rekommendationerna via [beställningsformuläret](#).

RELATERADE LÄNKAR

[Läkemedel som bör undvikas till äldre. pdf](#)

Senast uppdaterad: 2 oktober 2024

RECEPT ELLER REKVISITION?

 REGION KRONOBERG

VÅRDGIVARE

Sök på webbplatsen

Q SÖK

VÅRDRIKTLINJER

VÅRD- OCH
PATIENTADMINISTRATION

KOMPETENS OCH
UTVECKLING

SERVICE OCH
UTRUSTNING

ARBETSOMRÅDEN OCH
PROCESSER

Medicinska riktlinjer ▶

Ambulanssjukvård ▶

Försäkringsmedicin ▶

Hjälpmedel ▶

Läkemedel ▼

Beställa läkemedel

Dosdispenserade läkemedel

Förskriva läkemedel

Kostnadsansvar läkemedel

Läkemedel och läkemedelsnära produkter i kommunal vård

Läkemedels miljöpåverkan

Läkemedelsgenomgångar

Läkemedelshantering

Läkemedelsnyheter

Medicinska gaser

Rekommenderade läkemedel ▶

Restnoterade och avregistrerade läkemedel

Förskriva läkemedel

Riktlinjer

Ansvar patientens samlade läkemedelslista +

Extempore - apotekstillverkade läkemedel +

Fritidsförskrivning +

Läkemedelsbiverkan +

Licenser +

Ordnat införande nya läkemedel +

Recept eller rekvisition? -

Riktlinje: Rekvisition av läkemedel vid besök på vårdenhet,.pdf

Receptfria läkemedel +

Läkemedlet bör rekvireras i följande situationer:

- Läkemedlet administreras av vårdpersonal
- Det är en naturlig, nödvändig del innan/under/efter behandling eller undersökning som utförs på vårdenhet
- Det finns andra särskilda medicinska skäl eller hanteringsskäl för att det ska tillhandahållas av vårdpersonal
- Anledning – lika hantering överallt och ibland billigare

RESTNOTERADE LÄKEMEDEL

- Creon (*pankreaspulver*)
- Flutide Evohaler (*flutikasonpropionat*)
- Depo-Medrol inj (*metylprednisolon*)
- Propranolol 10 mg

Licensalternativ
kan bli aktuellt

GLP-1-ANALOGER VID DIABETES

Läkemedel	Preliminärt leveransdatum
Ozempic (<i>semaglutid</i>) injektionspenna 0,25 mg	vecka 15, 2025
Ozempic injektionspenna 0,5 mg	vecka 15, 2025
Ozempic injektionspenna 1 mg	vecka 15, 2025
Rybelsus (<i>semaglutid</i>) tabletter 3 mg	tillgänglig
Rybelsus tabletter 7 mg	tillgänglig
Rybelsus tabletter 14 mg	tillgänglig
Trulicity (<i>dulaglutid</i>) injektionspenna 0,75 mg	vecka 1, 2025
Trulicity injektionspenna 1,5 mg	vecka 1, 2025
Trulicity injektionspenna 3 mg	vecka 1, 2026
Trulicity injektionspenna 4,5 mg	vecka 1, 2026
Victoza (<i>liraglutid</i>) injektionspenna 6 mg/ml	vecka 1, 2025
Xultophy (<i>insulin, degludek + liraglutid</i>) injektionspenna 100 E/ml + 3,6 mg/ml	tillgänglig

- Förskrivs endast för diabetesbehandling!
- Kontrollera gärna **lagerstatus på apotek i FASS** då mindre **delleveranser** till apoteken förekommer under restperioden.

FASS Vårdpersonal

Sök på läkemedel, substans, ATC eller vnr

Ozempic
Novo Nordisk
Injektionsvätska, lösning i förfylld injektionspenna 0,25 mg
(Klar och färglös eller nästan färglös lösning.)

Diabetesmedel, glukagonlik peptid-1-receptor (GLP-1) analoger

Aktiv substans: [Semaglutid](#) ATC-kod: [A10BJ06](#) Utbytbarhet: [Utbytbara förpackningar](#)

Läkemedel från Novo Nordisk omfattas av [Läkemedelsförsäkringen](#).
Läkemedlet distribueras också av företag som inte omfattas av Läkemedelsförsäkringen, se [Förpackningar](#).

Receptbelagd
Peka på symbolerna och beteckningarna till vänster för en förklaring.

Kontakt
[Fråga om läkemedlet](#)

Sök apotek med läkemedlet i lager
[Sök lagerstatus](#)

ÅTER TILLGÄNGLIGT

- **Abboticin 250mg** (*erytromycin*)
- **Fluoxetin**

LICENSLÄKEMEDEL

LICENSLÄKEMEDEL – VAD ÄR DET?

- Licens är ett försäljningstillstånd till apotek att sälja ett läkemedel som inte är godkänt i Sverige (ingår normalt i läkemedelsförmånen)
- Olika licenstyper:
 - enskild licens (för specifik patient)
 - generell licens (för vårdenhet, avser normalt endast rekvisition)
- I vissa fall kan även recept till enskild patient expedieras på generell licens (om så kallat "särskilt tillstånd" utfärdats av Läkemedelsverket). Som regel skrivs då gemensam licensmotivering av Läkemedelskommittén.

LICENSLÄKEMEDEL – HUR GÖR MAN?

- För enskild licens:
 - Välj läkemedel
 - Välj apotek för uthämtning av läkemedel
 - Samråd med apoteket för att säkerställa att läkemedlet kan tillhandahållas av apoteket
 - Skapa en licensmotivering i KLAS
 - Skriv recept på läkemedlet i Cosmic (inklusive referensnummer)
 - Informera patienten och apoteket (eller be patienten om detta)
 - Apoteket kan då göra en licensansökan och när denna godkänts beställa läkemedlet
 - Räkna med ledtider
- För generell licens med ”särskilt tillstånd”:
 - Se mallar i Cosmic!

MER INFO PÅ VÅRDGIVARWEBBEN

VÅRDIKTLINJER

VÅRD- OCH
PATIENTADMINISTRATION

KOMPETENS OCH
UTVECKLING

SERVICE OCH
UTRUSTNING

ARBETSOMRÅDEN OCH
PROCESSER

Medicinska riktlinjer ▶

Ambulanssjukvård ▶

Försäkringsmedicin ▶

Hjälpmedel ▶

Läkemedel ▼

Beställa läkemedel

Bosdispenserade läkemedel

Förskriva läkemedel

Kostnadsansvar läkemedel

Läkemedel och läkemedelsnära
produkter i kommunal vård

Läkemedels miljöpåverkan

Läkemedelsgenomgångar

Läkemedelshantering

Läkemedelsnyheter

Förskriva läkemedel

Riktlinjer

Ansvar patientens samlade läkemedelslista

Extempore - apotekstillverkade läkemedel

Fritidsförskrivning

Läkemedelsbiverkan

Licenser

Licens är ett försäljningstillstånd för ett apotek att sälja ett läkemedel som inte är godkänt i Sverige. Licensmotivering skickas in elektroniskt via KLAS (kommunikationslösning för licensansökningar).

➔ Mer om licenser på [Läkemedelsverket.se](https://lakemedelsverket.se)

TIPS COSMIC OCH PASCAL

AUTOMATISK ÖVERFÖRING AV LÄKEMEDEL FRÅN COSMIC TILL JANUSMED

The screenshot displays the Janusmed software interface. At the top, there is a navigation bar with tabs: Läkemedelslista, Utdelningsvy, Receptöversikt, Vaccinationslista, Nutritionsprodukter, Förbrukningsartiklar, and Ny... The 'Läkemedelslista' tab is active. Below the navigation bar, there are icons for presentation layout (Liten, Stor) and a search bar. A pink arrow points from the 'Liten' button to a dialog box titled 'Varningar för 19 410715-3415, Läkemedelskommittén, Nilserik-Övn'. The dialog box has a 'Presentationsläge' section with 'Mindre' and 'Mer' buttons. Below this, there are tabs for 'Interaktion' and 'Dubblettvarning'. The 'Interaktion' tab is selected, showing a table of drug interactions. A pink oval highlights a link in the table: 'Läs rekommendationer for alla ordinerade läkemedel (Janusmed)'. The table lists three interactions, each involving Acetylsalicylsyra Teva and Eliquis. The first interaction also involves Levaxin. The second interaction also involves Omeprazol Pensa. The third interaction also involves Levaxin. Each interaction has a 'Medicinsk Konsekvens' and a 'Rekommendation' section, both with links to 'Läs hela rekommendationen (Janusmed)'. The background shows a list of medications under 'Aktuella läkemedelsbehandlingar [13]', including Acetylsalicylsyra Teva, Alvedon, Betnovat, Betolvidon, Eliquis, Folsyra EQL Pharma, Karbamid Evolan, Latanoprost STADA, Levaxin, Metoprolol Teva, Omeprazol Pensa, and Timosan. Below this is a section for 'Vid behov [2]' with Nitrolingual and Oxascand. Further down is 'Pausade läkemedelsbehandlingar [4]' with Candesartan Krka, Jardiance, Metformin Actavis, and Movicol. At the bottom is 'Avslutade läkemedelsbehandlingar [3]'.

Läkemedelslista | Utdelningsvy | Receptöversikt | Vaccinationslista | Nutritionsprodukter | Förbrukningsartiklar | Ny...

Behörighet saknas | Pascal...

Sortera lista enligt:

Presentationsläge: Liten | Stor

☐ Aktuella läkemedelsbehandlingar [13]

- ⚠ Acetylsalicylsyra Teva, 75 mg
- Alvedon, 500 mg
- Betnovat, 0,1 %
- Betolvidon, 1 mg
- ⚠ Eliquis, 5 mg
- Folsyra EQL Pharma, 1 mg
- Karbamid Evolan, 50 mg/g
- Latanoprost STADA, 50 mikrogram...
- ⚠ Levaxin, 75 mikrogram
- ⚠ Metoprolol Teva, 25 mg
- ⚠ Metoprolol Teva, 50 mg
- ⚠ Omeprazol Pensa, 20 mg
- Timosan, 1 mg/ml

Vid behov [2]

- Nitrolingual, 0,4 mg/dos
- Oxascand, 5 mg

Pausade läkemedelsbehandlingar [4]

- Candesartan Krka, 16 mg
- Jardiance, 10 mg
- Metformin Actavis, 500 mg
- Movicol,

Avslutade läkemedelsbehandlingar [3]

Varningar för 19 410715-3415, Läkemedelskommittén, Nilserik-Övn

Presentationsläge: Mindre | Mer

Interaktion | Dubblettvarning

	Typ	Läkemedel	Detaljer
C4	Interaktion	Acetylsalicylsyra Teva 75 mg, Tablett Eliquis 5 mg, Filmdragerad tablett	Medicinsk Konsekvens Ökad blödningsrisk. Rekommendation Kombinationen bör användas med försiktighet. Läs hela rekommendationen (Janusmed)
C4	Interaktion	Eliquis 2,5 mg, Filmdragerad tablett Acetylsalicylsyra Teva 75 mg, Tablett	Medicinsk Konsekvens Ökad blödningsrisk. Rekommendation Kombinationen bör användas med försiktighet. Läs hela rekommendationen (Janusmed)
C3	Interaktion	Levaxin 75 mikrogram, Tablett Omeprazol Pensa 20 mg, Enterokapsel, hård	Medicinsk Konsekvens Vid långtidsbehandling kan protonpumpshämmare minska absorptionen av levotyroxin. Rekommendation Sedvanlig monitorering av TSH räcker. Byte till levotyroxin i mjuka gelatinkapslar eller lösning (om tillgängligt) kan förbättra absorptionen av levotyroxin. Läs hela rekommendationen (Janusmed)

[Läs rekommendationer for alla ordinerade läkemedel \(Janusmed\)](#)

AUTOMATISK ÖVERFÖRING AV LÄKEMEDEL FRÅN COSMIC TILL JANUSMED

Janusmed

[Driftstatus](#) [Nyheter i Janusmed](#)

[Så här söker du](#)

Sök på läkemedelsprodukt och/eller substans

Acetylsalicylsyra Teva (Tablett) ×

Alvedon (Filmdragerad tablett) ×

Betolvidon (Tablett) ×

Eliquis (Filmdragerad tablett) ×

Jardiance (Filmdragerad tablett) ×

Nitrolingual (Sublingualspray) ×

Karbamid Evolan (Kräm) ×

Metoprolol Teva (Depottablett) ×

Movicol (Pulver till oral lösning i dospåse) ×

Betnovat (Kräm) ×

Candesartan Krka (Tablett) ×

Folsyra EQL Pharma (Tablett) ×

Latanoprost STADA (Ögondroppar, lösning) ×

Levaxin (Tablett) ×

Metformin Actavis (Filmdragerad tablett) ×

Omeprazol Pensa (Enterokapsel, hård) ×

Oxascand (Tablett) ×

Timosan (Depotögondroppar) ×

Namn på produkter eller substanser

✖ Rensa sökning

☐ Inkludera utgångna/ej tillgängliga läkemedelsprodukter

Interaktioner **C4**

Riskprofil **III**

Njurfunktion **X**

Fosterpåverkan **3**

Amning **3**

Kön och genus **C** ?

Interaktioner

[Startsida interaktioner](#) [Aktuellt](#) [Användarhandledning](#) [E-utbildning](#) [CYP3A4-hämmare/inducerare](#) [FAQ](#) [Skriv ut](#)

Janusmed interaktioner innehåller kliniskt relevanta farmakokinetiska interaktioner samt en del farmakodynamiska interaktioner med mycket allvarliga konsekvenser eller vars konsekvenser är svåra att förutse. Tjänsten ger generell information utifrån substansens egenskaper och administreringssätt och tar inte hänsyn till patientens ålder, kön eller aktuell dosering. Fler farmakodynamiska interaktioner finns i Janusmed riskprofil.

3 interaktioner mellan valda läkemedel

Lägg till

☐ Annat än läkemedel

☐ Annat än läkemedel som har interaktioner med valda preparat

✖ Rensa tillval

Läkemedel / substans

Interaktioner

Acetylsalicylsyra Teva (Tablett)

C4

DIGITAL UTBILDNING PASCAL

- Region Stockholm/Gotland har tagit fram en digital utbildning i Pascal
- Finns länkad på vårdgivarwebben [Vårdgivarwebben – Utbildningar](#)
- Hur man gör nyförskrivning, akutförskrivning, in- och uttrappning med mera

The screenshot displays the Pascal medical system interface. At the top, there are tabs for 'Läkemedel (4)', 'Handelsvaror (1)', 'Uthämtat (298)', 'Beställningar (0)', 'Patientinforma', and 'Utdelanden'. Below these, there's a 'Ny förskrivning' button and a box with prescription details: 'Stopptid disp: 2024-08-13 13:00', 'Första dosdag: 2024-08-20 (tisdag)', and 'Akutstopptid: 2024-08-02 13:00'. To the right, there are buttons for 'Dubblett', 'Graviditet', 'Interaktion', 'Undvik till äldre', 'Amning', and 'Sökbiverkan'. Below this is a section for 'Aktuella (4)' with buttons for 'Förnya', 'Sätt ut', 'Makulera', 'Beställ', 'Intagstider', and 'Visningsalternativ'. A table lists four active prescriptions:

Läkemedelsnamn	Styrka	Läkemedelsform	Dosering	Behandlingsorsak	Insättning	Utsättning	Giltig t.o.m.
Gabapentin Orion	100 mg	Kapsel, hård	08/3 + 14/3 + 22/3	Perifer neuropatisk smärta	2024-06-18		2025-06-18
Kalcipos-D	500 mg/4 00 IE	Filmdragerad tablett	20/1	Osteoporos	2024-06-11		2025-05-29
Laktulos Viatris	670 mg/ml	Oral lösning	20	Förstoppning	2024-05-29		2025-05-29
Paracetamol Orifarm	500 mg	Filmdragerad tablett	08/2 + 12/2 + 20/2	Smärta	2024-06-11		2025-05-29

Below the table, there's a note: 'Med nuvarande inställningar visas historiska recept 15 månader bakåt och historiska recept makulerade med orsak "Fel patient" visas inte. Ändring av inställningarna hanteras under Visningsalternativ.' At the bottom, there's a section for 'Historiska (74)' with a table showing historical prescriptions:

Läkemedelsnamn	Styrka	Läkemedelsform	Dosering	Utsättnings-/makuleringsorsak	Insättning	Slutdatum	Giltig t.o.m.
Alendronat Bluefish Veckotablett	70 mg	Tablett	08/1 varje vecka	Avslutad: Dubblett	2024-05-29	2024-06-18	2024-06-18
Alendronat Mylan Veckotablett	70 mg	Tablett	08/1 varje vecka	Avslutad: rannsak	2024-05-10	2024-06-28	2024-06-28

PASCAL 3.0

- Ny version som lanserades 25 maj med full anpassning till Nationella läkemedelslistan (NLL)
- Flertalet ändringar genomfördes, t ex:
 - Krav på strukturerad dosering med angivning av behandlingsorsak och behandlingsändamål
 - Behandlingsorsak, BO = skälet till behandlingen, riktad till vårdpersonal
 - Behandlingsändamål, BÄ = behandlingsorsaken uttryckt på ett sätt som enkelt kan förstås av patienten
 - Kopplingar mellan valt läkemedel, behandlingsorsak och behandlingsändamål har tagits fram av Socialstyrelsen
 - Möjlighet att ange fritext finns
 - Krav att ange administreringsätt om inte förifyllt

LÄKEMEDEL VID OBESITAS

LÄKEMEDEL OBESITAS

	Orlistat	Mysimba	Saxenda	Wegovy	Mounjaro
Aktiv ämne	orlistat	bupropion/naltrexon	liraglutid	semaglutid	tirzepatid
Beredningsform	kapsel	depottablett	subkutan inj	subkutan inj	subkutan inj
Dosering	dagligen	dagligen	dagligen	veckovis	veckovis
Ålder	vuxna	vuxna	vuxna, ungdomar ≥ 12 år	vuxna, ungdomar ≥ 12 år	vuxna
Förmån	ja	nej	nej	nej	nej
Kostnad	300:-/månad	ca 1000kr/månad	ca 2600 kr/månad	ca 4000 kr/månad	ca 3000-5000 kr/månad
Tillgänglighet	ja	ja	ja	ja	ja
Uppskattad absolut viktne gång	2,8%	3,0%	4,8%	10,8%	12-20%

MOUNJARO (TIRZEPATID)

- Långverkande receptoragonist för GIP* samt GLP-1**
- Godkänd vid diabetes typ-2 och obesitas
- Ingår **inte** i läkemedelsförmånen
- Verkningsmekanism, doseringsintervall och biverkningar är i stort sett desamma som för semaglutid injektion
- Inga data på kardiovaskulära utfallsmått

* Glukosberoende Insulinotrofisk Polypeptid

**GlukagonLiknandePeptid-1

NYTT OM HALSFLUSS

LÄKEMEDELSBEHANDLING VID FARYNGOTONSILLIT - "HALSFLUSS"

Huvudbudskap

- Oavsett orsak är faryngotonsillit oftast självläkande
- Orsakas oftast av virus, framför allt om samtidig hosta/snuva
- Viktigt med tidig identifiering av tecken på allvarlig infektion
- Snabbtest för GAS (Grupp A-streptokocker) om ≥ 3 Centorkriterier
- Om positivt test rekommenderas antibiotikabehandling
 - Symtomlindring och förkortad duration av symtom (1-2,5 dygn)

LÄKEMEDELSBEHANDLING TONSILLIT

Symtomlindring med **analgetika** (paracetamol eller NSAID) vid behov

Antibiotikabehandling vid **minst 3** Centorkriterier **och** positivt snabbtest för GAS:

- Behandling med pcV **800 mg x 4 i 5 dagar** till friska vuxna och barn ≥ 6 år (**12,5 mg/kg x 4**)
- Övriga patienter: pcV 1 g x 3 i 10 dagar (barn: 12,5 mg x 3; gravida: 1 g x 4)
- Vid recidiv eller terapisivikt: Cefadroxil eller Klindamycin i 10 dagar
- Vid pc-allergi typ 1: Klindamycin i 10 dagar

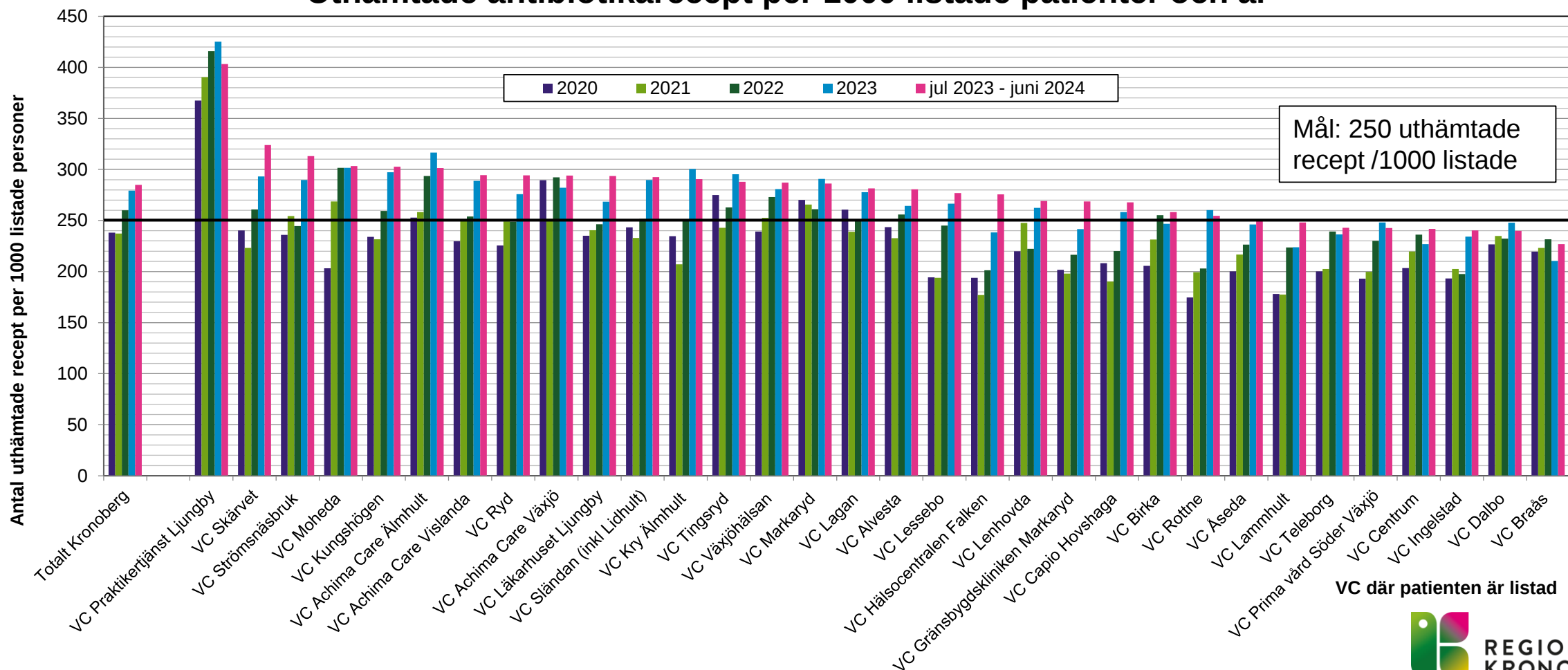
HANDLÄGGNING

1. Uteslut tecken på allvarlig infektion
2. Uteslut tecken på komplikation till faryngotonsillit eller allvarlig differentialdiagnos
3. Ta ställning till om det finns särskilda faktorer som påverkar indikationen för antibiotikabehandling

VARFÖR TJATAR VI FORTFARANDE OM ANTIBIOTIKA?

Uthämtade antibiotikarecept per 1000 listade patienter och år

AMR* - ETT GLOBALT HÄLSOHOT

Lancet 2022: kartläggning av globala konsekvenser

- På ett år (2019) nästan 5 milj dödsfall associerade med antibiotikaresistens, varav hos 1,5 miljoner direkta dödsorsaken
- I Europa drygt 500 000 dödsfall, varav hos 133 000 direkta dödsorsaken
- Sepsis, bukinfektion och luftvägsinfektion vanligast

[https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(21\)02724-0/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(21)02724-0/fulltext)

<https://www.thelancet.com/action/showPdf?pii=S2468-2667%2822%2900225-0>

* AMR = antimikrobiell resistens

STÖRD NORMALFLORA (DYSBIOS)

- > 1000 arter i frisk normalflora
- Fler och fler påvisade korrelationer mellan dysbios och sjukdomstillstånd (depression, demens, fetma, diabetes, kardiovaskulär sjukdom, inflammatoriska sjukdomar mfl)
- Kausalitet och mekanismer till stor del ännu okända
- **Antibiotika, särskilt upprepade kurer, ökar risken för kvarstående dysbios**
- Kost med hög andel mättat fett har visats bidra till dysbios
- Fiberrik kost, fleromättade fettsyror har visats gynna artrik tarmflora

MER INFORMATION OM MIKROBIOTAN

- <http://www.dittinreapotek.se/>

The screenshot shows the homepage of 'Ditt inre apotek'. It features a light beige background with a large title 'Ditt inre apotek®' in black. Below the title is a paragraph of text explaining the concept of the microbiome. To the right of the text are several illustrations: a grey, irregular shape representing a microorganism, a white circular pill with a ring of smaller circles, a small white pill, and a blue and white capsule. In the top left corner of the page is a small circle with the letter 'i', and in the top right corner is a hamburger menu icon. At the bottom left, there is a button that says 'BÖRJA SCROLLA' with a downward arrow icon.

i

Ditt inre apotek®

Utanpå och inuti din kropp finns den så kallade mikrobiotan. Man kan se den som sitt inre apotek. Mikrobiotan består av flera triljoner mikrober, alltså bakterier, virus, svampar och uråldriga livsformer, varav de flesta är goda och viktiga för din hälsa. I den här utbildningen fokuserar vi på den del av mikrobiotan som består av bakterier. Lär dig om varför mikrobiotan är så viktig och vad som kan påverka ditt inre apotek.

BÖRJA SCROLLA ▼

LÄKEMEDEL OCH MILJÖ

VAD KAN DU SOM FÖRSKRIVARE GÖRA?

- Överväg icke-farmakologisk behandling
- Gör läkemedelsgenomgångar och fasa ut läkemedel som inte har tydlig indikation eller är olämpliga.
Utvärdera behandlingsresultat och biverkningar.
- Följ Rekommenderade läkemedel
- Välj om möjligt det läkemedel som har minst påvisad miljöpåverkan om flera medicinskt likvärdiga alternativ finns
- Skriv startförpackning, liten förpackning

SPRAY- ELLER PULVERINHALATOR?

- Vilken typ som bör förskrivas beror på hur patienten kan hantera inhalatorn
- Små barn och äldre **kan ha svårt** att använda pulverinhalatorer – använd då spray och spacer
- Om patienten bedöms få samma effekt av pulver är det att föredra av miljöskäl
- Blanda inte pulver och spray
- Välj kombinationsbehandling – enklare för patient och bra för miljön

Sammanställning av **PULVERINHALATORER** – produkter med grön bakgrund är rekommenderade i Region Kronoberg 2024

	Brezhaler	Diskus	Easyhaler	Ellipta	Forspro	Genuair	Handihaler	Nexthaler	Novolizer	Spiromax	Turbuhaler	Twisthaler	Zonda
Kortverkande beta-2 stimulatorer SABA		Verastair (salbutamol)	Buventin (salbutamol)						Verastair (salbutamol)		Bricanyl (terbutalin)		
Inhalationssteroid ICS		Flixotide (flutikason)	Becotide (beclometason)						Novolizer (beclometason)		Pulmicort (budesonid)	Akrona (budesonid)	
Långverkande beta-2 stimulatorer LABA		Onbreli (salmeterol)	Serevent (salmeterol)						Formoterol (formoterol)		Onli (salmeterol)		
Kombination ICS+LABA	Acutus (flutikason + salmeterol)	Salmec (flutikason + salmeterol)	Buforma (beclometason + formoterol)	Relvar (salmeterol + beclometason)	Arfoval (salmeterol + beclometason)		Resonair (beclometason + formoterol)		Duoneb (budesonid + formoterol)	Symbrinor (budesonid + formoterol)			
Långverkande antikolinergika LAMA	Seebri (glykopirronium)			Incresa (umecidilium)		Ektra (akatinium)	Spiriva Tigiva (vareniclin)						Stratus (vareniclin)
Kombination LAMA+LABA	Ultibro (glykopirronium + salmeterol)			Anoro (umecidilium + salmeterol)		Duakir (akatinium + salmeterol)							
Kombination LAMA+LABA+ICS	Enezaal (glykopirronium + beclometason + flutikason)			Trelegy (umecidilium + salmeterol + flutikason)				Trelegy (umecidilium + salmeterol + flutikason)					

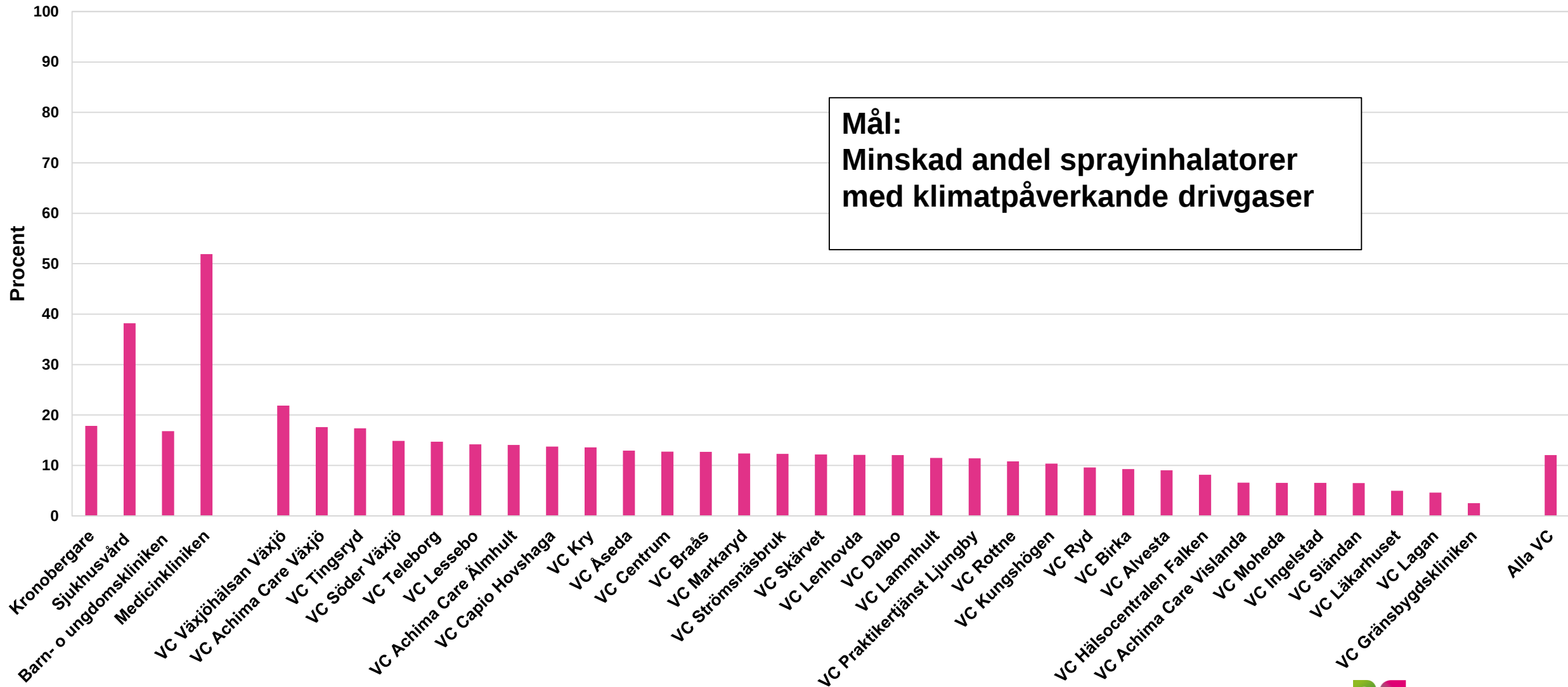
Notera vikten av att instruera och följa upp patientens inhalationsteknik!

Uppdaterad 2024-01-01

KLIMATPÅVERKANDE DRIVGAS

- Inhalationsläkemedel med drivgaserna norfluran och apafluran är klimatpåverkande
- Sprayinhalatorer (förutom Respimat) innehåller antingen norfluran eller apafluran
- När en pulverinhalator förskrivs i stället för en drivgasinhalator ger det en minskning av patientens koldioxidavtryck på mellan 200–400 kg CO₂ per patient och år vilket motsvarar en flygresor ToR Stockholm-Rom

Andel inhalationsspray per enhet, förskrivet på recept
Antal DDD av inhalationssprayer som innehåller drivgaser i relation till alla inhalationer
Till kronobergare 7-70 år, perioden 202310-202409

VEM BESTÄMMER VAD OM LÄKEMEDEL?

VEM BESTÄMMER VAD OM LÄKEMEDEL?

- Läkemedelsverket (LV) och Europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA)
 - Godkänner läkemedel, risk/nytta-värdering, fastställer indikation
 - Företag ansöker, bygger på studieresultat

- Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV)
 - Beslutar om pris och villkor för att ingå i läkemedelsförmånen
 - Hälsoekonomi, kostnadseffektivitet, jämförelse med befintliga läkemedel, företag ansöker

VEM BESTÄMMER VAD OM LÄKEMEDEL?

- Rådet för nya terapier (NT-rådet)
 - Ger rekommendationer om hur vissa "dyra" läkemedel ska användas i Sverige
 - Rättvis, jämlik och ändamålsenlig läkemedelsanvändning, företrädare från sjukvårdsregionerna
- Läkemedelskommittén
 - Ger sammanvägda rekommendationer av lokala företrädare om vilka läkemedel som i första hand ska användas i Kronoberg
 - Medicinsk ändamålsenlighet, ekonomi, omvärldsbevakning mm
 - Begränsat antal läkemedel som man är väl förtrogen med
- Förskrivare
 - Slutligt val av läkemedel utifrån helhetsbedömning av patienten

SKILJ PÅ INDIKATION, FÖRMÅN OCH REKOMMENDATION

Exempel: Melatonin tabletter (Aritonin)

- **Indikation:** Korttidsbehandling av jetlag hos vuxna, insomni hos barn och ungdomar 6-17 år med ADHD där sömnhygienåtgärder har varit otillräckliga
- **Subvention:** Insomni hos barn och ungdomar 6 till och med 17 år med ADHD där sömnhygienåtgärder har varit otillräckliga.
- **Lokal rekommendation:** Vid sömnstörning hos barn och vuxna

ANDRA INTRESSEN

Stor produktion av andra behandlingsriktlinjer, där sammanvägd bedömning inklusive kostnadseffektivitet, genomförbarhet och undanträngningseffekter ofta saknas:

- Professionsföreningar, nationellt och internationellt
- Läkemedelsindustri
- Patientföreningar
- Läkemedelsverket, Folkhälsomyndigheten mfl
- Kommersiella beslutsstöd

VEM BETALAR FÖR LÄKEMEDLEN?

Recept

Läkemedelsförmån (regionen via statsbidrag) + Patientavgift (patienten); Patientandel 2023: ca 22 %

Allmänläkemedel: kostnadsansvar (för förmånsdelen) på den vårdcentral där patienten är listad oavsett vem som förskrivit läkemedlet

Klinikläkemedel: kostnadsansvar (för förmånsdelen) på den klinik där dessa läkemedel förskrivits. Sjukhusvård eller Psykiatri har kostnadsansvar för de klinikläkemedel som förskrivs "utanför klinik".

Om läkemedlet inte ingår i förmånen: Patienten betalar själv. I vissa fall regionsubvention eller undantagshantering.

Rekvisation

Rekvirerade läkemedel (används på sjukhus, mottagningar mm) bekostas helt av beställande enhet (inget särskilt statsbidrag till regionen)

TACK!

